

I . V . N

Vereniging voor natuur en milieueducatie

De Wielewaal

Afd. Leek/Nietap

Jaargang 2, april 2002 (nr. 2)

I.V.N. – afdeling Leek / Nietap

Het IVN, Vereniging voor natuur- en milieueducatie, is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en betere kwaliteit van het milieu. Verspreid over Nederland heeft het IVN ruim 180 afdelingen. Meer dan 16.000 leden zetten zich actief in voor natuur en milieu door middel van allerlei voorlichtende en educatieve activiteiten.

Samenstelling bestuur:

Vacatures:	Voorzitter en penningmeester
Secretaris	Herman de Meijer
Lid	Albert Wemmenhove
Lid	Herman de Heer
Lid	Wiep Hartlief
Lid	Kees Nagelmaeker

Werkgroepen: Insectenwerkgroep en Vogelwerkgroep in oprichting

Redactie-adres afdelingsblad en secretariaat: 't Kaarnhuus 24
9356 EK Tolbert
tel. : (0594) 51 77 94 (na 19.00 h.)

Sluitingsdatum kopij volgend blad (eind september 2002):
30 augustus 2002

Redactie: Willem Hovinga en Herman de Meijer

Contributie:

De leden van IVN-afd. Leek / Nietap betalen minimaal € 16,00, gezinsleden minimaal €3,00 en donateurs minimaal €7,00 per jaar.

Ledenadministratie:

Nieuwe lidmaatschappen, verhuizingen, opzeggingen en overschrijvingen kunnen worden gemeld bij het afdelingssecretariaat. Opzeggingen en overschrijvingen vinden uitsluitend plaats per 1 januari van het navolgende jaar.

Omslag: Ontwerp door Willem Hovinga

Druk: Drukkerij “De Zijlen”

Inhoud:

<u>I.V.N.- afdeling leek / Nietap</u>	pg. 1
Samenstelling bestuur	pg. 1
Werkgroepen	pg. 1
Redactieadres en secretariaat	pg. 1
<u>Inhoud</u>	pg. 2
<u>Van de secretaris</u>	pg. 3
<u>Het bestuur, nader bekeken</u>	pg. 6
Bestuurslid, Kees Nagelmaeker	pg. 6
Bestuurslid, Wiep Hartlief	pg. 7
<u>De Hermelijn</u>	pg. 8
<u>Activiteiten</u>	
<u>van mei tot en met december 2002</u>	pg. 10
Dauwtrappen met Hemelvaart	pg. 10
Natuurwandeling bij de Zijlen	pg. 10
Natuurwandeling in de Oude Riet	pg. 10
Floriadebezoek	pg. 11
Proefboerderij Kollumerwaard	pg. 11
Paddestoelenwandeling Nienoord	pg. 11
Lezing over geologie en bodem	pg. 11
Kerstwandeling	pg. 11
<u>Roept de kwartel zijn eigen naam ?</u>	pg. 12
<u>Internet tips</u>	pg. 15
De Wandelzoekpagina	pg. 15
IVN Leek-Nietap	pg. 15
<u>Kerkuilen: vrijwilliger gevraagd</u>	pg. 15
<u>Kleine bonte specht, Middelste bonte specht</u>	
<u>en Grote bonte specht</u>	pg. 16
<u>Van amateur natuurgenieter tot natuurgids ?!</u>	pg. 17
<u>AGENDA samenvatting</u>	pg. 20

Van de secretaris

Iets later dan oorspronkelijk gepland is hij hier dan toch; ons eigen afdelingsblad nu officieel “de Wielewaal” geheten. Wellicht roept de Wielewaal nostalgische herinneringen bij u op. Nog maar vier jaar geleden werd hij af en toe gesignaleerd in het Natuurschoonbos te Nietap en op het landgoed Nienoord. De naam van ons afdelingsblad is dan ook gestoeld op prettige herinneringen. Maar er spreekt ook hoop uit. Zien we deze prachtige vogel hier binnenkort weer terug? Aan onze IVN afdeling zal het niet liggen, wij zullen de komende jaren daar waar mogelijk onze inzet blijven leveren op het gebied van natuurontwikkeling en vooral ook natuureducatie.

Kort geleden, op 21 maart, hield onze afdeling haar jaarlijkse afdelingsvergadering. Na vele jaren zich zeer intensief te hebben ingezet voor onze afdeling heeft Kor Boer zijn voorzittersfunctie neergelegd. Als gewoon lid blijft hij overigens lid van de club en we zullen hem als natuurgids nog vaak tegenkomen. Ook binnen de nog steeds in gang zijnde natuurgidsencursus vervult hij een prominente rol. Ook Willem Hovinga heeft zijn bestuursfunctie neergelegd, maar hij blijft actief binnen de redactie van ons afdelingsblad. En hij verzorgt onze website op sublieme wijze (zie pg. 15).

Twee nieuwe bestuursleden hebben zich aangemeld, t.w. dhr. Kees Nagelmaeker en mw. Wiep Hartlief.

Beiden stellen zich elders in dit blad aan u voor.

Hoewel het bestuur nu in getal compleet is, missen we node een voorzitter en een penningmeester. Voelt u zich geroepen tot een dergelijke functie, meldt u zich dan s.v.p. We hebben u hard nodig.

Heel voorzichtig begint zich binnen de afdeling een aanzet tot het oprichten van werkgroepen af te tekenen. Op dit moment zijn er twee werkgroepjes in oprichting, t.w. een vogelwerkgroep en een insectenwerkgroep. Geïnteresseerden kunnen via het secretariaat in contact komen met de initiatiefnemers.

Na beëindiging van de natuurgidsencursus (medio september) zal wellicht ook een plantenwerkgroep worden opgericht.

Bij interesse, meldt u alvast bij het secretariaat.

Ook andere initiatieven juichen we uiteraard van harte toe.

In het afdelingsblad wat u nu in handen hebt vindt u naast een nadere kennismaking met twee nieuwe bestuursleden ook een artikel over de hermelijn, geschreven door een leerling van de Borgen. In het artikel '*Roept de kwartel zijn eigen naam ?*' leest u hoe een natuurervaring tot een aha-erlebnis kan leiden. En een deelnemer aan de natuurgidsencursus verhaalt over zijn ervaringen aldaar. Tevens treft u in het blad nog een tweetal tips m.b.t. bijzondere websites.

Middenin vindt u onze activiteitenkalender. Het is ons gelukt om voor het gehele verdere jaar een jaarplan te maken. Een aantal activiteiten dient nog verder uitgewerkt te worden, dus enig voorbehoud is op zijn plaats. Voor de actuele stand van zaken kunt u onze website raadplegen, maar ook in de Midweek en op RTV-Noord (radio én Noordtekst) wordt voorafgaand aan een activiteit een persbericht geplaatst. Houdt deze dus eveneens in de gaten.

Nieuw in dit afdelingsblad is de plaatsing van enkele advertenties.

Zonder het blad te laten verworden tot een advertentieblad, willen we toch een beperkt aantal pagina's vrijhouden voor advertentiedoeleinden. Ons hoofddoel is om hiermee enige neveninkomsten te verwerven waaruit de maakkosten van het boekje zoveel mogelijk kunnen worden bekostigd.

Recentelijk ontving onze afdeling €500,00 van de gemeente Leek.

Hiermee wilde B&W en het College haar dank kenbaar maken voor de grote hoeveelheid tijd en werk die onze leden Kor Boer en Herman de Heer hebben geïnvesteerd in het aanleveren van materiaal ten behoeve van een achttal informatieborden welke binnenkort bij de diverse ingangen van het landgoed Nienoord zullen komen te staan.

Deze borden zullen deel uitmaken van een aantal educatieve routes door het gebied en geven bijzonder veel informatie over fauna en flora op het landgoed Nienoord.

Dit alles gezegd hebbende bent u weer op de hoogte van de meest in het oog lopende afdelingszaken van de afgelopen periode.

Graag ontvangt de redactie ook uw verhalen en ervaringen voor plaatsing in ons volgende nummer.

Ik wens u veel leesplezier toe en zie u gaarne binnenkort bij een van onze activiteiten.

Herman de Meijer
Afdelingssecretaris

*Twee tjiftjafs waren aan het spelen
De ene tjiftjaf zou, als boef
Bij tjiftjaf twee de bank bestelen
En daar begon het: Tjiftjafjoef!*

(Ivo de Wijs)

Het bestuur, nader bekeken.

Op de volgende pagina's stellen 2 nieuwe bestuursleden van uw IVN-afdeling zich aan u voor.

Bestuurslid Kees Nagelmaeker

Ik ben geboren in de maand augustus 1944 te Noord Oostelijke Polder hetgeen door maar 100 mensen gezegd kan worden. De plaats Enservaat is nu alleen voor intimi terug te vinden, namelijk het enige niet vierkantig stukje Polder. Mijn jeugd was daardoor weids georiënteerd met golvende korenvelden en andere landbouwproducten zonder dat ik een landbouwkundige achtergrond heb.

Tot mijn zestiende ben ik in de polder gebleven. Om echter een vervolg opleiding te krijgen moest door mij en mijn vrienden de polder verlaten worden. Ik ben toen als beroepsmilitair in dienst gegaan bij de Koninklijke Luchtmacht als Radio-Radar specialist met als specialisatie radar specialist F-104 G (Starfighter). Mijn interesse voor de natuur en het milieu is gewekt, omdat de militaire- en vakopleiding in Schaarsbergen op de Veluwe plaatsvond, de specialisatieopleiding in Twente en de eerste praktijk ervaringen op vliegveld de Peel in Volkel, allen zeer bekende natuurplekken in Nederland. De laatste vier jaar ben ik instructeur Radio-Radar technieken geweest op de LETS te Schaarsbergen. Gedurende deze periode heb ik mijn HBO opleiding hoger elektronicus gevolgd en de applicatie cursus Meet-en Regeltechniek aan de HTS Arnhem. Toen ik beide met positief gevolg had afgelegd heb ik de Luchtmacht vaarwel gezegd.

In de tussentijd heb ik mijn vrouw leren kennen en zijn we tezamen begonnen aan onze zwerftocht door Nederland. Deze liep van Heenvliet via Maassluis en Leiden naar Leek alwaar wij nu alweer bijna zestien jaar met veel plezier wonen. Ik heb nog menige

vakopleiding gevolgd en heb altijd in de techniek gewerkt en hiervoor heb ik over de hele wereld gezworven. Toen dat teneinde liep, voelde ik de behoefte om beide interesse gebieden te combineren zodat ik natuur en milieu met de techniek kon verenigen.

Ik heb toen de gidsenopleiding in Heerenveen gevolgd, want de donderdagavond was mijn bridgeavond, dus dit viel moeilijk te combineren. Maar nu ben ik dan eindelijk bij het IVN in Leek toegetreten en hoop mijn bijdrage aan onze afdeling als bestuurslid te leveren.

Kees Nagelmaeker

Bestuurslid Wiep Hartlief

Als bergwandelaar en langlaufer, het liefst in de Scandinavische landen, heb ik veel natuur gezien. Imponerende natuur op grote en (heel) kleine schaal. Waarom moet je zo ver weg? Misschien vanwege de rust en het uitgestrekte landschap. Echter, ook dichtbij huis is veel te zien, te voelen en te beleven, er zijn zelfs hele rustige plekken in onze omgeving. Het IVN maakt dat duidelijk aan ieder die dit wil op plaatselijk niveau, dat is haar kracht. Mijn naam is Wiep Hartlief. Sinds 22 jaar ben ik woonachtig in Leek en ben in die tijd wandelend en fietsend van de omgeving gaan houden. Drie dagen in de week werk ik als docent medische vakken bij de Hanzehogeschool in Groningen. Nu mijn dochters allemaal voor zichzelf kunnen zorgen kan ik tijd vrijmaken voor andere zaken, één daarvan is de afdeling IVN Leek-Nietap. Deze afdeling is momenteel volop in beweging en ontwikkeling, ik wil graag bijdragen aan die ontwikkeling.

Wiep Hartlief

De HERMELIJN (*MUSTELLA ERMINEA*)

De hermelijn is een klein dier dat, even als de wezel, behoort tot de familie der marterachtigen. Hij is makkelijk te herkennen aan zijn lange bruine staart met een typische zwarte punt. Het is zeer opvallend dat de mannetjes zoveel groter kunnen worden dan vrouwtjes. De mannetjes worden namelijk gemiddeld 44 cm lang en de vrouwtjes maar 26 cm.

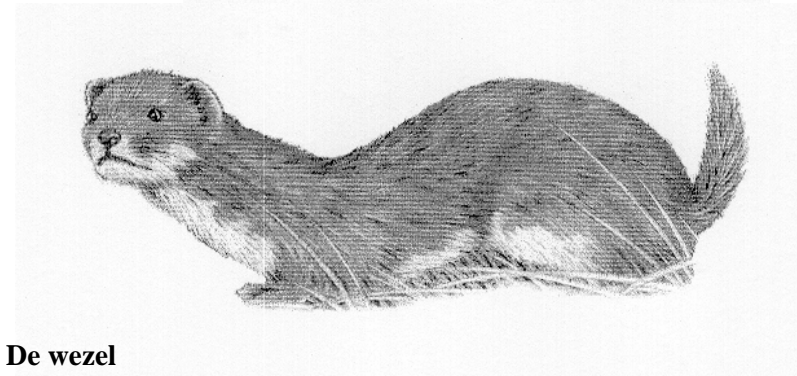
De hermelijn is een echte vleeseter. Hij is dag en nacht actief en je kan hem tot een van onze felste roofdieren rekenen. Hij leeft voornamelijk van woelmuizen en –ratten. Daarnaast eet hij ook vogeleieren en konijnen. Net zoals vele andere dieren bewaart de hermelijn zijn pas gevangen of half opgegeten prooi.

De hermelijn leeft in grote delen van Europa, behalve in het zuiden. In Nederland komt hij verspreid over het hele land voor. Alleen op de eilanden Ameland en Vlieland is hij niet aanwezig. De hermelijn voelt zich het prettigst op vochtig terrein, zoals slootkanten en rietvelden.

Hermelijnen planten zich vooral voort in de maanden februari en maart. Toch zijn de twee geslachten maar kort samen. De jongen blijven twee maanden in de baarmoeder en worden dus in april en mei geboren. Een worp bestaat uit 3 tot 9 jongen. Eerst wordt het jagen en spelen vooral met het hele gezin gedaan. Na tien weken zijn de jonge hermelijnen zelfstandig en gaan ze allemaal hun eigen weg. Het loopt dan ongeveer tegen de herfst.

Net zoals vele andere dieren, past ook de hermelijn zich aan het seizoen aan. 's Zomers is de kleur van de vacht op de rug vaak bruin of roestbruin en de buikzijde is wit of crème met een duidelijke streep die beide kleuren scheidt. De hermelijn heeft bij ons 's winters een witte vacht. De verharing begint in november en verloopt vrij snel. Toch blijft er ook dan aan het eind van de staart een zwarte punt achter. In andere gematigde streken is de vacht 's winters nog gedeeltelijk bruin en in het zuiden blijft de hermelijn gewoon het hele jaar door hetzelfde qua kleur.

De hermelijn

De wezel

ACTIVITEITEN

Van mei tot en met december 2002

Dauwtrappen met Hemelvaart:

Het IVN pakt een oude traditie weer op. In samenwerking met de plaatselijke VVV vindt op Hemelvaartsdag weer een dauwtrapwandeling plaats. Plaats van handeling is Nienoord en directe omgeving en het vertrekpunt is bij het VVV-informatiecentrum aldaar. We vertrekken al vroeg, 5.00 h. 's ochtends, zodat we om 5.55 h. de zon kunnen zien opkomen.

Maximaal kunnen er 100 mensen meelopen. Opgave dient (ook voor IVN-leden) vooraf te gebeuren bij de plaatselijke VVV en honden zijn bij deze wandeling niet toegelaten. De wandeling duurt ca. 2 uur. Zorg voor waterdicht schoeisel i.v.m. dauw.

Halverwege de wandeling zorgen we voor een warme drank en na afloop is er koffie met koek. Kom dus allemaal.

- Donderdag 9 mei (Hemelvaartsdag), 5.00 h.

Natuurwandeling bij de Zijlen. Locatie Sintmaheerdt:

Eind mei, begin juni staan o.a. de Orchideeën massaal te bloeien op het terrein van locatie Sintmaheerdt van zorginstelling De Zijlen. Ook veel andere wilde planten tonen zich in die periode op hun mooist. Het terrein is goed ontsloten door paden zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, of mensen die gebruik maken van rolstoel of rollator zonder beletsel mee kunnen met deze wandeling.

- Woensdag 5 juni, 19.00 h.

Plaats van vertrek, grote parkeerplaats aan 't Spant 1 te Tolbert

Natuurwandeling in de Oude Riet

Onder leiding van een gids van Staatsbosbeheer lopen we door de zeer arme hooilanden van de Oude Riet. In dit weidegebied ten noorden van de A7 is sprake van kwel afkomstig van het Drents Plateau.

Maximaal kunnen er 25 personen mee lopen. Opgave dient vooraf te geschieden bij het secretariaat.

- Zaterdag 22 juni, 10.00 h.
Plaats: Vogelkijkhut aan de Lietsweg te Nuis
(ten noorden van de A7).

Floriadebezoek

Als IVN afdeling brengen we een bezoek aan de Floriade in de Haarlemmermeer. Als afdeling genieten we 27 % korting op de normale entreprijs van €17,00. We worden o.a. ontvangen in 'ons eigen' Clubhuis met een kopje koffie en bezoeken o.a. Biotopia en het natuurpad.

- Vrijdag 23 augustus, gehele dag.

Proefboerderij Kollumerwaard

- september

Paddestoelenwandeling Nienoord

- Zaterdag 26 oktober, 14.00 h.

Lezing over geologie en bodem

- Donderdag 28 november, 19.30 h.

Kerstwandeling

- Zaterdag 21 december 10.00 h.

N.B.: Tenzij anders vermeldt geldt voor alle activiteiten dat deze voor leden gratis zijn. Niet leden betalen €1,70 en kinderen tot 12 jaar €0,70.

Voor de Dauwtrapwandeling gelden aangepaste tarieven, óók voor IVN-leden.

En ook voor het Floriadebezoek zullen andere tarieven gelden.

Daar waar auto's worden ingezet zal gecarpoold worden en zullen de vervoerskosten hoofdelijk worden omgeslagen.

Roept de kwartel zijn eigen naam?

Na ongeveer 2 weken toeren tijdens mijn zomervakantie 2001 kom ik aan op een camping in Nebias.

Een plekje in het gebied van de ketterse Katharen tussen de Spaans/Franse grens en de Zuid-Franse stad Toulouse.

Het gebied is heuvelachtig à la Zuid-Limburg en ligt in de uitlopers van de Pyreneeën. Het wemelt er van de meest fantastische bloemen, vlinders en vogels; een enorme biodiversiteit.

Wat me 's avonds in de schemering en 's nachts zo bekoort, is het geheimzinnige geluid van de kwartel. Uit het korenveld klinkt een prachtig subtiel wiet-bin-ik, wiet-bin-ik (fries), of kwik-me-dit, kwik-me-dit (nederlands). Volgens anderen ook wel kwik-me-dit, kwik-me-dát.

Het geluid is me niet onbekend, omdat het her en der in Westerkwartier in Groningen al jaren gehoord wordt, met name in de natuurgebieden de Oude Riet bij Boerakker en de Drie Polders bij Lettelbert.

Maar nu, tijdens mijn vakantie, hoor ik: "Wà-wà, war-tél", gevolgd door drie keer kwik-me-dit. Opeens realiseer ik me; dit hoort bij elkaar, **hoor en wederhoor**, zogezegd. En na wà-wà, wà-wà, war-tél volgt ook vaker kwik me dit (4x).

Uit de oude bruine reuzenkoffer, volgepropt met natuurboeken, die ik altijd denk te moeten meeslepen, de vogelboeken gepakt. Jammer, er is overal alleen maar sprake van één geluid: "Kwik me dit".

Boeken vertellen vaak maar de halve waarheid filosofeer ik, want het is: wà-wà, war-tél gevolgd door kwik me dit, drie keer, -zelf ontdekt! En dan zal wà-wà wel het mannetje zijn en kwik me dit het vrouwtje (later lees ik echter dat het andersom is; i-i-i mannetje, à-à-à vrouwtje, zie onder).

Twee week later, nog geen uur thuis van vakantie, oh toeval, zet ik de televisie aan met het spelletje Tien voor Taal, u weet wel het spel waarbij de zogenaamd ‘domme’ Belgen het meestal winnen van de ‘knappe’ Nederlanders.

De vraag is een multiple choice; wat betekent **De boer ging met zijn vrouw het weiland in om te wachtelen**;

Zij gingen a. vrijen, b. kwartels vangen, c. het vee controleren

"A ha", denk ik, "dat is toevallig, ik weet het, makkelijk, zelf ontdekt"!

In de Kerstvakantie 2001 heb ik weer wat tijd gevonden om oude jaargangen Vogels en Lepelaars door te nemen. Zou er in 25 jaar een (monografisch) artikel in staan over de kwartel? Nee hoor, niet in mijn nummers, maar ja mijn collectie is niet helemaal compleet.

Wel zijn er verhalen over de kwartelkoning, die zich met zijn kners-kners of kreks-kreks weer uitgebreid in het Oldambt laat horen.

Er rest mij thuis alleen nog Van Dale, Prisma Vogelgids en vogelboeken van Strijbos en Makatsch.

En nu vind ik:

~ Uit het Prisma-boekje; Voor het kwik me dit zegt het mannetje bijna onhoorbaar erre erre.(!?) .

~ Wachtel is Duits voor kwartel

~ Wachtelhond is patrijshond, is jachthond

~ Wachtel is een onomatopee, geluidsnabootsing

~ Wachtelfluitje is een zeemleren zakje gevuld met paardenhaar en geitenbotjes om het geluid van het kwartelvrouwtje na te bootsen, het wà-wà geluid lokt mannetjes richting jager c.q. stroper.

Terug naar de titel van dit verhaal; ja, de kwartelvrouw roept ‘haar’ naam en de man maakt er nog twee andere geluiden bij.

Met het bovenstaande als voorbeeld bedoel ik ook te zeggen:

je maakt iets mee,

je beleeft iets,

knoopt dat vast aan bestaande kennis of vorige ervaringen,

je ontdekt er zelf iets bij,

je interesse is gewekt,
je leest er bij,
je interesse groeit ..
en je vergeet het nooit weer.
Dit geldt voor volwassenen, maar voor kinderen nog veel meer.

Mijn stelling: als IVN-er¹ en Nme-consulent² is: Nme en zelf ontdekken móet, vooral op jonge leeftijd.

Thuis, op vakantie en op school zouden ouders en leerkrachten hier wat meer aan moeten doen, liefst samen op met Nme-‘ers, I.V.N-‘ers. en allerlei bestaande groene werkgroepen.

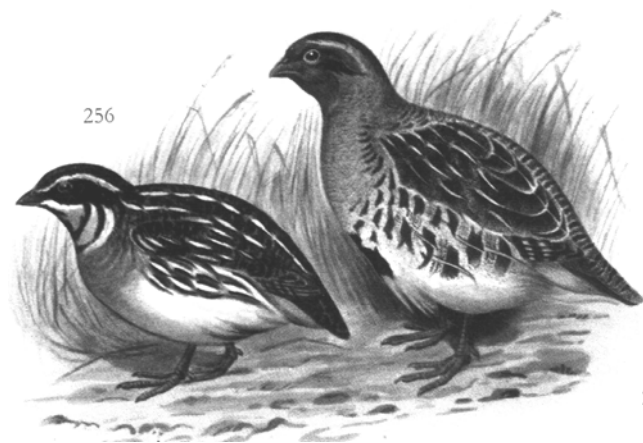
Alle discussie, inspanning en geld besteed aan natuur, milieu en duurzaamheid wordt mijns inziens zinloos als het niet meer gekend, ervaren en gedragen wordt door de jeugd en komende generaties.

Onbekend maakt onbemind, wie staat er straks op de bres voor natuur en milieu?

¹IVN, Vereniging voor natuur- en milieu-educatie.

²NME, Natuur- en milieu-educatie.

Herman de Heer

Internet tips:

De Wandelzoekpagina

De Wandelzoekpagina biedt wandelaars de mogelijkheid te zoeken naar meer dan 900 dagwandelingen in Nederland. De bezoeker kan zoeken op afstand, provincie, bron en naam en direct doorklikken naar een beschrijving van de wandeling op internet. Meestal staat er een routebeschrijving bij, zodat er meteen gelopen kan worden. Zo heeft de wandelaar vanaf één plek eenvoudig toegang tot wandelingen van NS, Natuurmonumenten, ANWB, Trouw, Parool, Op Lemen Voeten, vele particulieren én IVN.

Kortom, een informatief platform voor wandelaars.

U vindt de agenda voor natuurwandelingen onder <http://www.wandelzoekpagina.nl/natuurwandelingen>.

IVN Leek-Nietap

Ook onze IVN afdeling heeft een eigen website. Dhr. Willem Hovinga is beheerder van deze site en zorgt voor het actueel houden ervan. U vindt op onze website naast een aantal algemene gegevens o.a. ook de activiteitenagenda, interessante artikelen en diverse links naar aanverwante sites.

Ook uw waarnemingen, oproepen of meldingen kunt u hierop kwijt door ze te zenden naar ivnleek@home.nl.

De site zelf vindt u onder <http://members.home.nl/ivnleek>.

Kerkuilen: vrijwilliger gevraagd

Gevraagd een vrijwillig(st)er die mij (W. Hovinga) wil helpen om kerkuilen op te sporen in het Westerkwartier, om alle kasten die hier staan te controleren op aanwezigheid van kerkuilen en die behulpzaam kan zijn bij het ringen. Liefst zonder hoogtevrees i.v.m. ladderbeklimmingen. Bij voorkeur ook in het bezit van een auto en wat vrije avonden in vooral de zomermaanden. Inlichtingen bij Willem Hovinga, tel: 0594 – 51 66 83.

**Kleine bonte specht, Middelste bonte specht
en Grote bonte specht.**

Mag ik u om wat aandacht bidden?
'k Leg het uit (één keertje slechts)
De grote specht zit in het midden
En de middelste zit rechts

(Ivo de Wijs)

Van amateur natuurgenieter tot natuurgids ?!

Al vanaf mijn vroege jeugd werd ik ongevraagd geconfronteerd met de natuur. Ik groeide op in het bosrijke Drentse Havelte. De natuur was om van te genieten. We bouwden hutten en speelden soldaatje. Als voorbeeld volgden we de soldaten die oefeningen hadden op de hei. We verzamelden toen nog de hulzen van de losse flodders en verkochten deze voor de koperopbrengst. De uitgestrekte hei was voor mij synoniem met soldaten. Toen jaren later bleek, ik woonde toen in de hoofdstad, dat de schapen de taak van de militairen opnieuw overnamen deed me dit overigens, door voortschrijdend inzicht, goed. Ik herinnerde me dat tijdens mijn eerste jaren de schaapskudde door het dorp richting hei ging en weer terug.

Waarom dit verhaal hoor ik u denken?! Zoals het met de meeste emigranten gaat waardeer je het land van herkomst op zijn best als je er vertrokken bent. Waardering voor de luxe waarin ik verkeerde tijdens mijn jeugd, er waren toen geen hangplekken nodig en geen spelcomputers enz. We waren zelf de poppetjes in het avonturenlandschap. Ook heimwee naar het struinen door de natuur kwam, overigens nadat ik van het wilde stadsleven volop had genoten. Ik begon klein, te beginnen in mijn kleine achtertuin te Assen en later in Tynaarlo en Leek. Leek overigens was even wennen, het was geen stad met al zijn uitdagingen maar ook geen dorp zoals ik dat tenminste was gewend. Het had geen leuke kern met op loopafstand bos. Maar goed na een tijd ontdekte ik het landgoed Nienoord, het coulisselandschap en het Leekstermeer. En als het me allemaal toch te weids werd dan vluchtte ik naar het Drentse Roden.

Roden was ook de plaats waar ik mijn eerste IVN ervaring opdeed. Ik volgde destijds de cursus Natuurwacht en werd lid van het IVN. Door verhuizing heeft dit slechts kort geduurd. Eerlijkheid gebied

daarbij te zeggen dat ik mij ook niet zo thuis voelde bij deze club. Ik kreeg al snel het gevoel dat het een club was van specialisten en dat is wel het laatste wat ik was. Ik genoot er dan ook het meest van om met anderen in de natuur te zijn, ervaringen uit te wisselen en ervaringen op te doen. Meer moeite had ik met de stellingen, omdat ik denk dat er meerdere waarheden zijn en anderen niet overtuigd worden met stellingen maar met argumenten daarbij rekening houdend met je eigen ontwikkeling en respect voor anderen. Maar ook dit laatste kan een beroepsdeformatie mijnerzijds zijn.

Waarom dan toch het volgen van een IVN gidsencursus? Uiteindelijk is dat toch de behoefte om te leren en te delen. Meer leren over natuur en dit delen met anderen. Blijft dat er specialisten zijn ook in de groep van cursisten. Maar dat lijkt nu minder erg vooral omdat ikzelf nu erbaar dat je hiervan veel kunt leren en dat ze op andere gebieden net zo, of nog meer, amateuristisch zijn dan mijzelf. En wat is er nu mooier dan overal aan te mogen ruiken, voelen en proeven om maar wat te noemen; Kennis van de natuur in je omgeving, Bodem en vegetatie, Planten- en dierensystematiek, Ecosystemen, Landschaplijnen enz. En niet in de laatste plaats de excursies voor allen toch datgene waarvoor je het doet. Genieten van de natuur met alle zintuigen! Nu ik dit schrijf besef ik opeens dat er ook kritiek is zoals teveel theoretische uitwijdingen, de tijdinvestering. Maar goed zoals in andere cursussen heb ik geleerd als de helft blijft steken dan kom je een heel eind. Ik heb in ieder geval niet de illusie dat ik als toekomstig gids op alle vragen een antwoord moet hebben, maar wel hoop ik bij anderen interesse voor de natuur op te wekken. Mijn inmiddels verworven kennis van en eigen interesse in de natuur communiceer ik nu bij familie, vrienden en kennissen. En ook dan merk ik dat een leuk verhaal met relativering meer aanslaat dan een uitgebreid theoretische uitleg.

Een andere leuke bijkomstigheid is dat mede door de natuurgidsencursus de plaatselijke IVN-afdeling Leek-Nietap nieuwe leden heeft en hierdoor weer een bloeiende afdeling lijkt te worden. Een nieuwe start met een nieuw bestuur, het organiseren van excursies, het in het leven roepen van nieuwe werkgroepen enz. De natuur gaat weer leven in Leek-Nietap en daarbij kunnen we nog steeds nieuwe leden gebruiken en zoals voorgaande bewijst hoeft men niet persé een specialist te zijn, met liefde voor de natuur kom je al een heel eind.

Albert Westerhof

AGENDA samenvatting

Donderdag 9 mei, vertrek 5.00 h.

Dauwtrappen in Nienoord

Woensdag 5 juni, vertrek 19.00 h.

Natuurwandeling bij de Zijlen

Zaterdag 22 juni, aanvang 10.00 h.

Natuurwandeling in de Oude Riet

Vrijdag 23 augustus, gehele dag

Bezoek aan het Floriadeterrein

September

Proefboerderij Kollumerwaard

Zaterdag 26 oktober, vertrek 14.00 h.

Paddestoelenwandeling in Nienoord

Donderdag 28 november, aanvang 19.30 h.

Lezing over geologie en bodem

Zaterdag 21 december, aanvang 10.00 h.

Kerstwandeling

N.B.: Let u tevens op de aankondigingen in “De Midweek”
i.v.m. nadere informatie, aanvullingen of wijzigingen !

Bovenstaande activiteiten kosten voor volwassenen € 1,70 en voor kinderen tot 12 jaar €0,70.

Voor leden en donateurs zijn de activiteiten (tenzij anders vermeld) gratis toegankelijk.